

1957, Evkaf ve Vakıflar (Mülhak Vakıflar) (Değişiklik) Nizamnamesi

1955, EVKAF VE VAKIFLAR KANUNU 63'ÜNCÜ MADDE TAHTINDA NİZAMNAME

4053 NUMARALI VE 30 Mayıs 1957 TARİHLİ RESMİ GAZETE İNTİŞAR ETMİŞTİR.
(Değişiklik, 226 Numaralı ve 11 Kasım 2014 tarihli Resmi Gazetede)

1955, Evkaf ve Vakıflar Kanununun 63'üncü maddesinin kendilerine vermiş olduğu salahiyyete istinaden ve Ekselans Valinin tasvibi ile Evkaf Yüksek Meclisi, aşağıdaki Nizamnameyi yapmıştır.

1. Bu nizamname, 1957, Evkaf ve Vakıflar (Mülhak Vakıflar) Nizamnamesi diye tesmiye edilecektir.
2. Kanunun 29'uncu maddesinin (4)'üncü bendi tahtında Mahkeme tarafından tayin edile mütevelliler müstesna, Yüksek Meclis tarafından kendisine tevliyyet tevcih, ve Berat isdar edilmeyen hiç bir kimse müteveli olarak hareket, veya hiçbir suretle vakıf mallara müdahale etmeyecektir.
3. Yüksek Meclis tarafından kendisinden istenilen teminatı temin etmeden ve aşağıdaki hususlarda onu tatmin etmeden bir şahıs, herhangi bir mülhak vakfın mütevellisi olmak salahiyyetine sahip olmayacaktır:
  - (i) Kıbrısta daimi şekilde ikamet ettiği;
  - (ii) Reşid olduğu;
  - (iii) Şeref veya haysiyetini ilgilendiren her hangi bir suçtan veya altı aydan fazla hapislik cezası ile cezalandırılabilen bir suçtan mahkum olmadığı; bu, Polis makamlarından temin edilecek bir şahadetname ile ispat edilecektir.
  - (iv) Vakfın muvafık bir şekilde idaresi için bedenen ve aklen müsait birisi olduğu; bu, Yüksek Meclis tarafından tasvib edilen bir doktordan temin edilecek bir şahadetname ile ispat edilecektir.
  - (v) Her bakımdan hüsnü ahlak sahibi olduğu;
  - (vi) Daha evvel her hangi bir vakfın mütevelliliğinden azledilmemiş olduğu;
  - (vii) Vakfın muvafık bir şekilde idaresi için lazım olan dirayet ve bilgiye sahip olup olmadığını bulmak maksadı ile yapılacak bir imtihadında muvaffak olduğu;
Bir Tali Okul veya daha yüksek bir ilim müessesesinden mezun olanlar bu imtihandan muaf tutulacaklardır.
  - (viii) İlgili vakfiyede tevliyyet için tesbit edilen gerekli evsafı haiz olduğu.

Bunun isbatı için müstedi, istenilen diğer şeylere ilâveten, tam tafsilatı muhtevi Kaza Mahkemesinde icra edilen bir yeminle desteklenen bir yemin beyannamesi ile köy veya mahallesinin muhtarından, ilgili kazanın Komiseri tarafından da tasdik edilmiş, bir şahadetname ibraz etmelidir; mamafih Yüksek Meclis, arzu ettiği takdirde müstediden mezkur vesikanın yerine, aynı mealde selahiyyettar bir mahkemedan alınmış bir hüküm ibraz etmesini talep edebilir.

Bu maddede zikredilen vesikaların veya hükmün temin edilmesi için yapılan masraflar müstedinin kendisi tarafından şahsen ödenecektir.

4. Yukarıda madde 3 (vii)'de zikredilen ve yazılı olan imtihan, Ahkamül Evkaf'dan yürürlükte olan her hangi bir Evkaf Kanununun ilgili kısımlarından, bu ve mülhak vakıfları ilgilendiren her hangi bir nizamname ile bunların içerisinde zikredilen mevzulardan, hesap cetvelleri ile gereken raporların hazırlanmasından, ve vakıf malların doğru dürüst ve ilgili iş usullerine göre idaresi için lazım olan bilgiden; ve Evkaf Müdürü, Evkaf Dairesinin Mülhak Vakıflar ve Hayır İşleri Servisi Şefi, Emlâk Servisi Şefi, ve varsa, Hukuk Müşavirinden müteşekkil bir İmtihan Heyeti tarafından Evkaf Dairesi'nde yapılacaktır.
5. Yukarıda 3'üncü maddenin ihtiva ettiği şartlar tamamen ve muvaffakiyetle tatmin edildikten, ve Yüksek Meclis, gereken tahkikatı yaparak müstedinin tevliyet için istenilen bütün gerekli evsafı haiz olduğuna kanaat getirdikten sonra, Kanunun ve onun tahtında yapılan bu veya her hangi diğer bir Nizamnamenin şart ve hükümlerine tabi olarak, müstediye tevliyeti tevcih edecek ve ona bir Berat isdarını temin edecektir.
6. Her vakfın mütevellisi aşağıdaki vazifelerle mükellef olacaktır:
  - (i) İdare etmekte olduğu vakfın halen koçansız bulunan bütün gayrı menkul malları için ilgili Tapu Dairesinden koçan almalıdır.
  - (ii) Evkaf Dairesi tarafından ve vakfın masrafı ile temin edilecek uygun defterlerde, vakfın, varsa para da dahil, bütün emvalinin kaydını tutmalıdır.
  - (iii) Vakfın namına akdedilecek bütün kontrat veya mukaveleler için vakfın masrafı ile Evkaf Dairesi tarafından temin edilecek kontrat formları kullanılmalıdır.
  - (iv) Vakıf namına aktedmiş olduğu bütün mukavele veya kontratların bir suretini Evkaf Dairesine vermelidir.
  - (v) Gerek akar ve gerekse hayrat halindeki vakıf malların, ilk mükellefiyet olan tamir ve idamesi için yapılacak masraflardan mada, gelirini, ait olduğu mali yıl içerisinde alındıkça, Evkaf Dairesi tarafından hazırlanıp kendisine verilen ve zaman be zaman Evkaf İdaresi tarafından tadil edilebilecek olan Tevzin Cetveline göre sarfetmelidir.

Mamafih tesbit edilen maksatlarına usulü dairesinde ve sistemli bir şekilde sarfedilmesi için, Hatim, Mevrit ve bunlara benzer hayır işlerinden mada bütün hayır hizmetleri için tahsis edilen paraları, ait oldukları mali yılın sonundan evvel Evkaf Dairesine yatırmış olması lazımdır.
  - (vi) Tevzin Cetvelinde ihtiyat akçe olarak tahsis edilen parayı, ilgili vakıf için muhafaza edilmek üzere, ait olduğu mali yılın sonundan evvel Evkaf Dairesine yatırmalıdır.
  - (vii) Vakıf için olan tahsilat ve mesarifati, vakfın masrafı ile Evkaf Dairesi tarafından temin edilecek kasa defterine ve lecere muntazamen ve usulü dairesinde geçirmelidir.
  - (viii) Vakıf namına her para tahsilatında vereceği makbuz için vakfın masrafı ile Evkaf Dairesi tarafından temin edilecek makbuz formlarını kullanılmalıdır.
  - (ix) Vakfı ilgilendiren bütün evrak ve vesikaları salim bir yerde muhafaza etmeli ve her hangi bir zamanda her hangi bir Evkaf Memurunun teftişine amade kılmalıdır.

- (x) Vakfın muhafazası veya vakfın hak ve menfaatlerinin geri alınması için her hangi bir şahıs veya müessese aleyhinde gereken her hangi hukuki bir muameleyi gecikmeden yapmalı, bundan ve bunun sebebinden Evkaf İdaresini haberdar etmeli ve, Evkaf Dairesinin tasvibi şartı ile, lâzım olan ahvalde bir avukat tutmalıdır.
- (xi) Elindeki 10,000 milden fazla parayı, Evkaf Dairesi tarafından tasvib edilen bir Bankada vakıf namına açılacak bir hesaba yatırmalı ve Evkaf memurlarının kendisi tarafından muhafaza edilen parayı, ve Banka hesabına ait vesikaları kontrol ve teftiş etmelerine müsaade etmelidir.
- (xii) Gerek akar, gerekse hayrat olsun vakfın her hangi bir malının usulünde tasvib edilmiş satışından, veya istimplâkından temin edilen parayı, alındığı tarihten en geç bir haftaya kadar, Yüksek Meclisin tasvibi ile istibdal muamelesi yapıncaya kadar veya başka bir suretle eski mahiyetine irca edilinceye kadar muhafaza edilmek üzere Evkaf Dairesine yatırmalıdır.
- (xiii) Vakfın aleyhine başlatılmış her hangi hukuki bir muameleden, veya her hangi salahiyettar bir makam tarafından, vakfın her hangi bir malının istimplaki veya onun kullanılmasına el koyma hususunda gönderilen her hangi bir ihbarnameden Evkaf Dairesini haberdar etmeli ve onun tavsiyesine göre hareket etmelidir.
- (xiv) 10,000 milden fazla ve 25,000 milden az bir meblâğa mal olacak tamir veya idame işleri için yapacağı masrafları, yazılı teknik bir keşfe istinat ettirmeli, ve 25,000 mil'i aşacak bir masrafı mucib olacak bu gibi işleri yaptırmadan önce Evkaf Dairesinin, kendisi tarafından ibraz edilecek teknik bir rapor ve keşfe istinaden verilecek tasvibini almalıdır.
- Masrafı 10,000 mili aşmıyacak tamir veya idame işlerini kendi muhakemesine göre yaptırabilecektir; mamafih her şıkta da bütün masraflar, tediye forması veya makbuzlara istinat ettirilmelidir.
- (xv) Tevzin cetvelindeki her hangi bir rakamın tadil edilmesini ihtiyaç edecek her hangi bir vaziyetten Evkaf Dairesini haberdar etmeli ve yapılmasını uygun gördüğü tadilâtı tavsiye etmelidir; bunun üzerine Yüksek Meclis, uygun ve doğru olduğu kanaatine varırsa, bu tadilâtı yapabilecektir.
- (xvi) Vakfın masrafı ile Evkaf Dairesi tarafından temin edilecek formalar üzerinde vakfın müteakip sene için bütçesini, ve, vakıf malların inkişaf ettirilmesi ve onların gelirinin artırılması hususunda fikirlerini de ihtiva eden, vakıf malların ve vakfın umumi olarak idaresinin vaziyeti hakkında bir raporu her sene Ekim ayının sonundan evvel Evkaf Dairesine vermelidir.
- (xvii) Vakfın geçmiş yıla ait ve uygun bir şekilde teftiş edilmiş kat'i hesaplarını hazırlamalı, ve bunları 1955 Evkaf ve Vakıflar Kanununun 38'inci maddesinin (b) bendine tevfikân, gösterilen tediye ve makbuzata dair vesikalarla beraber 1 Marttan geç olmamak üzere her yıl bir defaya mahsus olmak üzere Evkaf Dairesine vermeli, ve verdiği tarihten en geç bir aya kadar, Evkaf Dairesine Harçlar Tayini Nizamnamesi tahtında ödenmesi gereken harçları ödemelidir.
- (xviii) İkamet adresini değiştirdiği takdirde, bu değişikliği ve yeni adresini bir hafta zarfında Evkaf Dairesine bildirmelidir.
- (xix) Adadan ayrılacağına, ayrılma tarihinden en az on beş gün evvel Evkaf Dairesinin bundan haberdar etmelidir.
- (xx) Kanunun 32'nci maddesi tahtında bir vekil tayin etmeden evvel Evkaf Dairesi'nin tasvibini almalıdır. Böyle bir vekil mütevellî olmak için istenilen

evsafı haiz olmalıdır.

- (xxi) Vakfı ilgilendiren her hangi bir mevzuda Evkaf Dairesinin, yolunda yapmış olduğu bir masrafı ödemelidir.
- (xxii) 1955, Evkaf ve Vakıflar Kanununun, bu Nizamnamenin veya bunları tadil eden, veya bunların yerine kaim olan her hangi bir Kanunun veya Nizamnamenin ve Mülhak Vakıfları ilgilendiren her hangi diğer bir Nizamnamenin hükümlerine riayet etmelidir.

7. Her vakıf için yalnız bir müteveli tayin edilecektir, ve eğer tevliyet birden fazla şahsa şart kılınmışsa Yüksek Meclisin kanaatine göre en muvafık olanı tayin edilecektir.

Ancak, 1980 yılından itibaren kurulan ve Yüksek Meclis kararı ile "Çağdaş Vakıf" olarak nitelendirilen mülhak vakıflar için işbu kurala bakılmaksızın, vakfiyelerinde belirtildiği üzere müteveli veya müteveli heyet tarafından yönetilir. Bu tür vakıfların müteveli veya müteveli heyet üyeleri, vakfın yetkili organı tarafından vakfiyeye ve işbu Nizamnamenin 3'ncü madde kurallarına uygun olarak belirlenir ve Evkaf Dairesi'ne yazılı olarak bildirilir. Evkaf Dairesi tarafından bu tür vakıfların müteveli veya müteveli heyet üyelerine berat belgesi verilmez.

8. Bu veya her hangi bir Nizamname tahtında Evkaf Dairesine yatırmak veya ödemek mecburiyetinde olduğu her hangi bir para, harç veya ücreti yatırmayan veya ödemeyen bir müteveli, Yüksek Meclis tarafından mütevellilikten azledilebilecek ve/veya mevzu bahis meblâğı masraflarla beraber temin için aleyhine dava ikame edilebilecektir.

Yukarıda zikredilen çarelere veya mütevellinin aleyhinde sahip olduğu diğer her hangi bir çareye ilaveten Yüksek Meclis, ilgili vakfın mallarına vaziyet edip zikredilen para, harç veya ücret yatırılınca veya ödeninceye kadar onları idare edebilir.

Harç veya ücretlerin ödenmediği ve müteveli tarafından kat'i hesaplar verilmediği halinde, bu harç veya ücretler, Evkaf Dairesi tarafından, vakfın kendi tarafından, takdir edilecek gelirine istinaden, tesbit edilecektir.

9. Bu nizamnamenin neşri tarihinden (30 Mayıs,1957) EN GEÇ ÜÇ AYA KADAR, bütün mütevelliler, Evkaf Dairesine aşağıdaki vesikaları vermelidirler:

- (i) Herhangi bir hayrat da dahil, vakfın bütün mallarını gösteren ve mahiyetlerini, mevkilerini, saha veya sayılarını, tapu kaydı tafsilatlarını ve ayrı ayrı senelik gelirlerini de zikreden bir listesi.
- (ii) Ayrı ayrı her vakıf malın koçanının bir sureti.
- (iii) Vakfın meşrutunlelerinden olan her şahsın (galleharın), tam isim, meslek ve adresini gösteren bir liste.

10. Kanunun 30'ncü maddesinin (4)'üncü bendi tahtında Yüksek Meclise verilen salahiyetin umumiliğine hanel gelmemek şartıyla, bir müteveli aşağıda gösterilen sebeplerin her hangi birisinden dolayı mütevellilikten azledilebilir.

- (i) Evkaf ve Vakıflar Kanununun veya bu Nizamnamenin veya bunları tadil eden

- veya bunların yerine kaim olan herhangi bir kanun veya nizamnamenin, veya ilgili vakfiyenin hükümlerine riayet etmediği takdirde.
- (ii) Hiç bir hakkı olmadan idare etmekte olduğu vakfın her hangi bir malı üzerinde mülkiyet iddia ettiği takdirde.
  - (iii) Vakfa zararlı olabilecek mahiyette bir ifade veya harekette bulunduğu takdirde.
  - (iv) Vakfın haklı meşrutunleherlerinden (galleharlarından) olan şahısları bulup onlara ait menfaati (galleyi) kendilerine ödemek için gereken tetkikat ve tahkikatı yapmadığı takdirde.
  - (v) Hayrat veya akar olan vakıf mallarının muhafaza ve idamesi için gereken tamir ve sair işleri yapmadığı takdirde.
  - (vi) Vakfın mallarından makul bir gelir temini için gereken bütün tertibatı almadığı takdirde.
  - (vii) Vakfın hak ve menfaatlerini muhafaza veya istirdat etmekte kusur ettiği takdirde.
  - (viii) Vakfiye şeraitine tevfikân ve bu Nizamnamenin veya bunu tadil eden veya bunun yerine kaim olan herhangi bir Nizamnamenin hükümleri tahtında tesbit edildiği şekilde ifaya mecbur olduğu hayır hizmetlerini ifa etmediği takdirde.
  - (ix) Vakıf mallarının müstakbel meşrutunleherin (galleharların) menfaatlerine zararlı olabilecek bir tarzda idare ettiği takdirde.
  - (x) Şeref veya haysiyetini ilgilendiren bir suçtan veya altı aydan fazla bir müddet için hapislikle cezalandırılabilen bir suçtan mahkum olduğu takdirde.
  - (xi) Mütevellilik vazifelerini, vakfa zararlı olabilecek tarzda ihmal ettiği takdirde.
  - (xii) Vakfın muvafık bir şekilde idare ettiği için bedenen veya aklen iktidarsız, veya ahlaken uygunsuz olduğu veya gereken fırsat ve vakte sahip olmadığı takdirde.
11. Makul sebeplere istinaden vakfın idaresinde suistimalde bulunduğu şüphe edilen, veya her hangi bir Evkaf Memuruna, vakıf ile ilgili evrak veya hesapları kontrol veya teftişinde, istenilen bilgiyi vermeyen, veya ona mani olan müteveli, Yüksek Meclis tarafından bir tahkikat yapıp kat'i bir karar verilinceye kadar, böyle bir memur tarafından mütevellilikten muvakkaten durdurulabilir.
12. Yüksek Meclis tarafından azledilen veya kendi arzusu ile mütevellilikten vazgeçen bir müteveli, en son kat'i hesapları verilen müddetin sonu ile fiili idaresinin sona erdiği tarih arasındaki müddet için vakfın kat'i hesaplarını hazırlamalı ve Evkaf Dairesine verilmelidir, ve tasvip edilen kat'i hesaplara göre elinde bulunması lazım gelen parayı, vakfın Bankadaki cari hesabına yatırmalıdır.
13. İdarede devam eden, veya azledilen, veya kendi arzusu ile mütevellilikten vazgeçen her müteveli, bizzat kendisi tarafından veya kendi ihmali yüzünden vakfa yapılan her hangi bir zararı tazmin etmekten ve vakıf namına usulsüz olarak aldığı her hangi bir borcu veya deruhte ettiği herhangi bir mükellefiyeti ödemek veya yerine getirmekten şahsen mes'ul olacaktır.
14. Mütevellisi ölen, veya azledilen, veya kendi arzusu ile mütevellilikten vazgeçen, veya tevliyeti her hangi bir sebepten münhal bulunan herhangi bir vakfı, müstahak bir şahıs müteveli tayin edilinceye kadar, ve her hususta müteveli olarak Yüksek Meclis idare edecektir, ve bu halde herhangi bir maksat için vakfa ödenmesi gereken

bütün paralar Evkaf Dairesine ödenecek, ve vakfa ait olan Bankada veya başka bir yerde muhafaza edilen bütün paralar Yüksek Meclisin idaresine geçecektir.

15. (1) Evkaf İdaresi tarafından on beş müteakip yıl müddetle idare edilen ve bu arada tevliyeti haklı ve muvaffakiyetli olarak birisi tarafından talep edilmeyen her hangi mülhak vakıf mazbut vakıflara mezcedilecektir.
  - (2) Eğer böyle bir zabıt tarihinde vakıftan her hangi bir menfaat temin etmekte olan bu menfaate müstahak her hangi bir meşrutunleh mevcutsa, böyle bir meşrutunlehe Yüksek Meclis, vakfiye şeraiti, Evkaf ve Vakıflar Kanunu ile bu Nizamname tahtındaki haklarına göre ve zabıt tarihine mukaddem son üç senenin senelik gelir vasatisine istinaden bir tahsisat ödemeğe devam edecektir.
16. İdaresi, mahiyeti veya şümülü bakımından ihtisasa veya muvazzaf müstahdimlere ihtiyaç gösteren her hangi bir mülhak vakıf, Yüksek Meclis tarafından müteveli olarak idare edilecek ve ilgili her hangi bir kimse tevliyetini talep edemeyecektir.

Yüksek Meclis tarafından idarenin sebebi sadece bu maddede zikredilen ise bu gibi ahvalde 15 (1) maddesinin hükümleri cari olmayacaktır.

17. Herhangi bir müteveli, vakfın inkişaf ettirilmesi, veya usulü dairesinde borçlanılan herhangi bir meblâğın ödenmesinin temin edilmesi, veya vakfın daha iyi idare edilebilmesi maksadıyle, ve bu maksadın ifa edilmesi için gereken bir müddet için, arzu ettiği ve Yüksek Meclis de bunu kabul ettiği takdirde, tevliyeti Yüksek Meclise devredilecektir.
18. Her hangi bir vakfı fiilen idare, veya ona her hangi bir suretle müdahale etmekte olan, mamafih buna kendisini salahiyyettar kılan bir Berata veya Mahkemenin bir Hükmüne sahip olmayan her şahıs, bu Nizamnamesinin neşri tarihinden (30 Mayıs 1957) üç ay zarfında, bu nizamnamenin hükümlerine tabi olarak, kendisine bir Berat ısdarı için Evkaf Dairesine müracaat etmelidir, ve tesbit edilen bu müddet içerisinde böyle bir müracaat yapmadığı, veya böyle bir müracaat üzerine, bu Nizamnamenin şeraiti tahtında Berat almağa hakkı olmadığı görüldüğü takdirde her hangi bir suretle olursa olsun vakfa müdahale etmekten hemen vazgeçmelidir ki bu halde Nizamnamenin yukarıda mukayyet 12, 13 ve 14'üncü maddelerindeki hükümler cari olacaktır.